

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงาน ตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการศึกษา

พนักงานส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานส่วนตำบลที่อยู่ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวน 109 คน แบ่งออกเป็น (สำนักงานท้องถิ่น จังหวัดหนองคาย. 2552 : 10)

1.1 ฝ่ายบริหาร ได้แก่ พนักงานส่วนตำบลที่อยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าฝ่ายงานต่าง ๆ จำนวน 30 คน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 37.20 ส่วนใหญ่เป็นช่วงอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 62.80 รองลงมา ไม่เกิน 31 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 และอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 84.90 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 ส่วนใหญ่มีเป็นตำแหน่งฝ่ายปฏิบัติการ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 83.70 ฝ่ายบริหาร จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30

2. ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาน้อย ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผลปรากฏดังนี้

3.1 พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.2 พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.3 พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.4 พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เรียงลำดับจากความสำคัญก่อนหลัง ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านหลักนิติธรรม กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประกาศเผยแพร่ร่างกฎ ระเบียบข้อบังคับก่อนประกาศใช้เสมอ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้วิพากษ์วิจารณ์ กฎ ระเบียบ ข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล และควรนำข้อบัญญัติหรือระเบียบ มาใช้กับพนักงานส่วนตำบลอย่างเป็นธรรม

ด้านที่ 2 ด้านหลักคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรคำนึงงานตามบทบาทหน้าที่ตามหลักคุณธรรม ควรจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับประชาชน และควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างชัดเจน

ด้านที่ 3 ด้านหลักความโปร่งใส กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างสม่ำเสมอ ควรจัดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำ และควรจัดให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านที่ 4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรคำนึงงานตามนโยบายที่ได้แถลงต่อประชาชน ควรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเอาใจใส่ และควรรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านที่ 5 ด้านหลักความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรคำนึงงานตามนโยบายที่ได้แถลงต่อประชาชน ควรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเอาใจใส่ และควรรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีพนักงานตามความจำเป็นและเหมาะสมกับขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดงบประมาณสำหรับโครงการที่มีความจำเป็นต่อประชาชนด้วยความประหยัด และควรคำนึงงานตามแผนพัฒนา 3 ปี ให้มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย มีประเด็นที่สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

พนักงานส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานส่วนตำบลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ พนักงานส่วนตำบลปฏิบัติงานตามระเบียบข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้โดยไม่ผิดกฎหมายตามนโยบายของทางราชการที่กำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ที่มีความขี้มั่นความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่สามารถเป็นแบบอย่างของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกันกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคายจำแนกเพศโดยรวมไม่แตกต่างกัน และจักรภัทร ชารีคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลการศึกษาก็พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันนั้นสอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกเพศโดยรวมไม่แตกต่างกัน และจักรภัทร ชารีคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลมีกฎ ระเบียบ เงื่อนไข โครงสร้าง และลักษณะพื้นที่ไม่ค่อยแตกต่างกัน หรือมีลักษณะเหมือน ๆ กัน อาทิ ลักษณะงาน หรือ ตำแหน่งงานในโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีลักษณะใกล้เคียงกัน ปฏิบัติหน้าที่เหมือน ๆ กัน ไม่ได้แยกว่าเป็นเพศใดก็ไม่มีการปฏิบัติหน้าที่ทำให้ลักษณะงานแตกต่างกันมากนัก และยังมีโครงสร้างระบบราชการที่เหมือนกัน ซึ่งถ้าพิจารณาจากตารางที่ 11 จะพบว่าค่าเฉลี่ยแต่ละด้านระหว่างเพศชายและหญิงจะใกล้เคียง คือ ชาย 3.00 และหญิง 2.87

2. พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับจักรภัทร ชารีคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับบวร

วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่เหมือน ๆ กัน ไม่ได้แยกจําแนกจําแนกการศึกษาใด ก็ไม่มีผลกับการปฏิบัติงานที่ทำให้ลักษณะงานแตกต่างกันมากนัก และยังมีโครงสร้างระบบราชการที่เหมือนกัน ซึ่งถ้าพิจารณาจากตารางที่ 12 จะพบว่าการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีจะอยู่ในระดับมากทั้งหมด

3. พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับจักรภัทร ชาริคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกอายุโดยรวมแตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลใช้ข้อบัญญัติ หรือ ระเบียบอย่างมีความเป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน นุศลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเหมาะสมดี มีวัสดุอุปกรณ์เหมาะสมกับการกิจของตน ปฏิบัติหน้าที่เหมือน ๆ กัน ไม่ได้แยกจําแนกอายุใด ก็ไม่มีผลกับการปฏิบัติงานที่ทำให้ลักษณะงานแตกต่างกันมากนัก และยังมีโครงสร้างระบบราชการที่เหมือนกัน ซึ่งถ้าพิจารณาจากตารางที่ 14 เรื่องเกี่ยวกับอายุจะมีความแตกต่างกันเล็กน้อยมากระหว่างอายุ

4. พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ผลการศึกษาพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันนั้นสอดคล้องกันกับ จักรภัทร ชาริคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับ นพพล สุรนักรินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่” การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชน ในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบ

ตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำ หลัก
 ธรรมาภิบาลมาใช้ใน อบต. ต่าง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ตำแหน่งแตกต่างกัน แต่มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันนั้น
 อาจเป็นเพราะมีลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบในงานและหน้าที่เหมือนกันซึ่งกำหนดไว้ใน
 มาตรฐานกำหนดตำแหน่งของพนักงานส่วนตำบล สิ่งเหล่านี้จะทำให้พนักงานที่มีบริบท พื้นฐาน
 และสภาพแวดล้อมแบบเดียวกันมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จากผลการศึกษา
 องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่
 ตามหลักคุณธรรม

3.2 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานตามนโยบายที่ได้
 แดงต่อประชาชน

3.3 ควรจัดให้มีพนักงานตามความจำเป็นและเหมาะสมกับขนาดของ
 องค์การบริหารส่วนตำบล

3.4 ควรเปิด โอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างสม่ำเสมอ

3.5 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบล

3.6 ควรมีการประกาศเผยแพร่ร่างกฎ ระเบียบข้อบัญญัติก่อนประกาศ
 ใช้เสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาสามารถ
 เสนอแนะได้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ควรมีการส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลในทุกด้านให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มระดับให้อยู่
 ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะค่าเฉลี่ยยังอยู่ในระดับมาก โดยเน้นที่หลักความคุ้มค่าให้มากที่สุด
 เพราะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.2 ควรมีการวิเคราะห์กรอบอัตรากำลัง จำนวนบุคลากรให้มีความเหมาะสมกับ
องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยน้อยสุด

1.3 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามหลัก
คุณธรรม

1.4 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรบริหารงานตามหลักคุณธรรมเพื่อเป็น
แบบอย่างในการบริหารงาน

1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้การดำเนินงาน
และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอและเป็นประจำ

1.6 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อ
ประชาชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ควรศึกษาเจาะลึกหลักธรรมาภิบาลด้านใดด้านหนึ่ง

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ขององค์การบริหารส่วนตำบล